

Vse delavske unije posegle v boj proti Parkerju

Senatorji svetujejo Hooverju, naj umakne imenovanje. Opozicija proti potrditvi Parkerja narašča

Washington, D. C. — (F. P.) — Delavske unije širom Združenih držav pošiljajo proteste senatorjem, v katerih jih pozivajo, naj ne potrdijo Hooverjeve imenovanja delavstvu sovravnega sodnika članom zveznega vrhovnega sodišča. Ko se je senatni justični pododsek, kateremu načeluje senator Overman, pred par dnevi sešel na zborovanju, da razpravlja o tej zadevi, ni mogel priti do definitivnega zaključka in stvar je bila preložena za teden dni. Overman in Hebert sta se izrekli v Parkerjev prilog, toda naslednja sta na nasprotstvo od strani senatorja Boraha, ki je tudi član pododseka.

Da so v boju radi Parkerja zainteresirani voditelji republikanske stranke, je razvidno iz dejstva, da je senator Watson iz Indiane, vodja republikanske večine v senatu, odšel v Belo hišo, da opozori predsednika, da bo njegova svojeglavnost v tej zadevi stala republikansko stranko veliko glasov v državah Illinois, Indiana in drugih, kjer ima delavstvo močne organizacije. Večino protestov, ki so dospeli v Washington v zadnjih tednih, so poslale delavske unije, toda glasovi od civilnih organizacij proti potrditvi Parkerja postajajo tudi čedalje glasnejši. Vse krajevne organizacije Asociacije za napredek zamorskega ljudstva protestirajo proti Parkerju radi njegovega stališča, ki ga zavzema s ozirom na zamorsko prebivalstvo. L. 1920 je namreč Parker izjavil, da zamorski državljani še niso zreli za samostojno politiko in da je to stvar, ki naj jo vodijo belopolci. Ta izjava, ki je bila direktno udarec tujim milijonom zamorskih državljanov, je vzbudila med zamorci veliko ogorčenje, ker so jo upravičeno smatrali za žalitev njihovega plemena.

Edini, ki so se postavili do sedaj na stran Parkerja in agitirajo za njegovo potrditev, so tovarnarji iz južnih držav in nekateri korporacijski odvetoiki. A. B. Carter, predsednik Carter Textile Co. v Gastoniji, N. C., je brzojavil senatorju Overmanu, naj ne posluša predsednika Ameriške delavske federacije in drugih unijskih voditeljev, ki so se izrekli proti Parkerju. Carter slika Parkerja kot vzornega državljanja in sodnika, "čigar postopanje v legalnih zadevah je nad vso kritiko." V isti brzojavki Carter hvali Overmana in Simmonsa, ker se nista udeležila boja proti potrditvi Hughesa.

Socialisti v kampanji

Philadelphia, Pa. — Krajevna organizacija soc. stranke je razposlala na tisoče okrožnic članom strokovnih unij, v katerih jih poziva na vzajemno delajo proti politični korupciji, ki se je vgnezdila v Philadelphiji.

V tem mestu se je v zadnjih mesecih pojavila agitacija, da se ustanovi delavska politična stranka, ki naj bi imela za program večjo socialno kontrolo nad industrijami, ki trpe radi kapitalistične nesposobnosti, ki je odgovorna za veliko brezposelnost.

Agitacija za odpravo vojne
Washington, D. C. — Zastopniki šestih pacifističnih organizacij so se dni apelirali na senatni justični odsek, naj urgira sprejetje amandementa k ameriški ustavi, ki ima namen napraviti vsako vojno Združenih držav nelegalno in odpravlja vsako oboroževanje v vojne namene.

Razvoj stavke voznikov taksijev

Novi poskusi za končanje stavke potom arbitražnega odbora

Pittsburgh, Pa. — (F. P.) — Zastopniki delavskih unij in liberalci so pričeli z akcijo za končanje stavke voznikov taksijev, ki traja že tri mesece in v kateri je prizadetih 1500 voznikov. Sedaj se ališijo sugestije, da se izbere poseben arbitražni odbor, ki naj bi posredoval med Parmelee Transportation Co. in vozniki. Zastopniki unij svetujejo, naj bi bili v tem odboru James N. Tufts, Paul H. Douglas in R. Leiserson, ki so znani specialisti v delavskih problemih, ter dva zastopnika stavkarjev in dva od družbe.

Parmelee družba in njeni uradniki so sedaj v zadregi, ker ne morejo nasprotovati sugestiji, da se izbere arbitražni odbor. V prvih dneh stavke je skušal posredovati delavski tajnik James J. Davis in podana je bila že izjava, da je stavka poravnana, toda pogoji so bili taki, da jih vozniki niso mogli sprejeti in so na svojem zborovanju odglasovali, da nadaljujejo s štrajkom.

Parmelee družba uposljuje okrog dvajset stavkokazov, ki opravljajo svojo službo v glavnem delu mesta pod protekcijo privatnih detektivov. Prebivalstvo bojkotira stavkokaze, ker so bili stavkarji uspešni v agitaciji in so pridobili simpatije v javnosti.

Glavna zahteva stavkarjev je priznanje unije, kar pa družba odločno odklanja. Pri volji je dati nekatere druge koncesije, toda boji se unije.

Senat sprejel predlogo proti naseljevanju mornarjev

Washington, D. C. — Višja zbornica kongresa je brez debate sprejela Kingovo predlogo, ki vsebuje določbo za deportacijo inozemskih mornarjev, ki se skušajo izogniti imigracijski kvoti s tem, da puste službo na inozemskih ladjah, kadar dosepejo v ameriška pristanišča, ali pa vstopijo v Združene države pod pretvezo, da so mornarji.

To predlogo je podpirala Mednarodna mornariška unija; namen predloge je, omejiti poplavo inozemskih mornarjev, ki po tem nelegalno tekmujejo z ameriški delavci.

Poljska policija ubila tri brezposelne delavce

Varšava, 21. apr. — Okrog 2000 brezposelnih tekstilnih delavcev je v soboto demonstriralo pred mestno hišo v Zawierciu, ker niso dobili brezposelnostne denarne podpore za veliko noč. Mestna uprava je odgovorila, da nima denarja, nakar so delavci naskočili mestno hišo in razbili okna. Policija je napadla demonstrante in začel se je boj, v katerem so bili trije delavci ustreljeni in 36 ranjenih.

Ameriška trgovina z Rusijo

New York. — Sovjetska naročila v Ameriki od oktobra prošlega leta do aprila t. l. so znašala \$98,000,000, kar je 61% več kot v isti dobi prejšnjega leta. To poročilo je podala javnost Amortg Trading korporacija. Večina denarja je bila izdana za naročila poljedelskih strojev.

Zobna klinika za pse na Dunaju

Dunaj, 21. apr. — Dr. Joseph Bodingbauer je odprl dentalno kliniko za pse. V kliniki je vsa zobozdravniška oprema kakor za ljudi, edino stola manjka. Namesto stola je miza, na katero pričevoje pes z jermenji.

28,000 rudarjev dobi delo v antracitnih rovih

Pottsville, Pa. — Več kot 28,000 rudarjem je bilo zagotovljeno stalno delo, ko je Philadelphia & Reading Coal & Iron Company 21. t. m. odprla obrat v svojih petindevetih premogovnikih, ki so že več mesecev počivali.

Premogovniki bodo obratovali s polno paro indefiniten čas, ker na trgu primanjkuje premoga.

Nov Lindberghov rekord

Z ženo vred je preletel kontinent v malo manj kot 15 urah

New York. — Charles A. Lindbergh in njegova žena Anne sta si zadnjo nedeljo spletla nove letorike kot kralj in kraljica zraka. Zjutraj ob 7:26 sta se dvignila v zrak v Los Angelesu, dospela ob dveh popoldne v Wichita, Kans., kjer sta pristala za 20 minut in nato sta nadaljevala polet v New York, kamor sta dospela ob 10:11 zvečer. Polet od Pacifica do Atlantika je trajal 14 ur, 45 minut in 32 sekund, to je tri ure, 14 minut in 49 sekund manj kot zadnji rekord, ki ga je dosegel kapitan Hawk.

Drugi rekord Lindberghove dvojice je, da sta letela vso pot v višini 14,000 do 15,500 čevljev, nikdar nižje. Anne je pomagala navigirati in se menjavala z njim pri motorju.

500 mohliških rudarjev v gladovni stavki

Odšli so z družinami vred pod zemljo, kjer čakajo na svoje zahteve

Mexico City, 21. apr. — "El Universal" poroča o nenavadnem štrajku rudarjev v državi Jalisco. Petsto rudarjev s svojimi družinami vred je odšlo v globočine rudnika Cinco Minas z izjavo, da ne pridejo na površje toliko časa, dokler jim vodstvo rudnika ne zagaranti stalnega dela ali pa odškodnine, ako ne bodo delali. Rudarji izjavljajo, da, da rajši umrejo lakote v rudniku, kakor pa da bi stradali doma valed nestalnega dela.

Rim praznuje svoje legendarno rojstvo

Rim, 21. apr. — Rim danes praznuje svoj rojstni dan in pravi, da je star 2683 let. Starost Rima računajo po starorimskem zgodovinarju Tacitu, ki je zapisal znano pravljico o Romulu in Remu, ki sta baje ustanovila mesto ob Tiberi leta 753 pred Kristom. — Obenem je danes v Italiji "delavski praznik," ki ga je Mussolini dekretiral namesto 1. maja. Kljub svojemu "prazniku" (velikonočni ponedeljek je v Italiji itak cerkveni in državni praznik) ne smejo delavci imeti nobenih shodov, govorov ali kakih demonstracij.

Ukrajinski zaročniki obsojeni v zapor

Moskva, 21. aprila. — Sodna razprava proti 29 Ukrajincem, ki so bili obtoženi zarote proti sovjetom, je bila včeraj končana. Vsi so priznali krivdo in jo celo obžalovali. Vodilni krivci — med katerimi so bivši profesorji in ministri Simon Petlurove vlade v Ukrajini leta 1919 — so dobili po 10 let zavora in ostali od dveh do osemih let. Devet obtožencev je bilo oproščenih.

Spot revolta v jetniknici; dva ubita

Providence, R. I. — V soboto je izbruhnil upor jetnikov v državni jetniknici v Cranstonu, ki pa je bil hitro potlačen. Dva jetnika sta bila ustreljena in dva ranjena in eden stražnik je bil smrtno ranjen. Skupina jetnikov je dobila revolverje od zunaj.

Velikonočni pokop v cerkvi zgorelih žrtev

112 mrtličev zagrebenih v enem dnevu. Praznovernost ljudstva povečala katastrofo

Bukarešta, 21. apr. — V rumunski vasi Gaesti, kjer je na veliki petek zgorela cerkev s 150 farani vred med velikonočnimi ceremonijami, je bilo včeraj vse prebivalstvo, kar je ostalo živih, zaposleno s kopanjem grobov in pokopavanjem žrtev. Malo pokopališče so dočela prekopali, da so mogli dobiti prostor za 112 krest s mrtlič, kolikor so jih doslej našli v pogorišču cerkve. Koliko je še ožganih trupel v razvalinah, ne ve nihče. Vseh prebivalcev v vasi je bilo 257; potemtakem je nad polovica prebivalcev zgorela v cerkvi.

Praznovernost kmetijskega ljudstva je kriva, da se ni rešilo več kot 40 oseb iz goreče cerkve. Neka štirinajstletna deklica, ki je arečno ušla skozi vrata, je tekla v vas, ki je oddaljena četrtilje od cerkve. "Cerkev gor, cerkev gor!" je vpila, toda ljudje so se ji — smejali. Niso hoteli verjeti, da bi hiša božja mogla goreti in na tak aveti dan! Na ta način se je zavlekla rešitev in gašenje. Šele, ko je nekdo pogledal proti cerkvi in videl dim, so se revežem odprle oči. V vasi ni požarne brambor in gašili so s tem, da so nosili vodo v čebrih. Predno je prišla gasilnica iz Ploestija, pet milj proč, je ogenj že dokončal svoje delo.

Novi zapletljaj na Haitiju

Patriotična unija pravi, da se predsednik Borno ne drži pogodbe

Washington, D. C. — (F. P.) — Dali je Haitška patriotična unija pravilno poučena, ko izjavlja, da prekri sod v Port-au-Prince, glavnem mestu Haitija, delno še funkcioniira in da ga podpira general Williams, načelnik ameriško-haitške policije, zvezni državni departament ni na jasnem. Departament je vsekakor priznal, da Borno, bivši poglavar na Haitiju, ki je radevolje sprejemal in izvrševal ukaze iz Washingtona, ovira izveditev pogodbe, ki je bila sklenjena med njim in ameriško komisijo in vsebuje določbo, da državni svet izvoli M. Royja začasnim predsednikom.

Jean Lamothe, glavni tajnik Haitške patriotične unije, je izjavil, da je Forbesova komisija privolila v zahteve Haitške neodvisne unije, da se člani državne sveta ne bodo vmešavali v politične afe na Haitiju. Da komisija ni držala svoje besede, je razvidno iz dejstva, ker so morali Haitčani sprejemati še nadaljnje diktate državnega sveta in predsednika Bornoja. Williams je prepovedal vstop vsem osebam, ki niso bili člani državnega sveta, v državno poslopje, v katerem se naj bi vršilo zborovanje, na katerem se naj bi izvolilo Bornojevo naslednika. Ko je bila izdana ta prepoved, je Borno naznanil, da je seja državnega sveta preložena na poznejši čas.

Poznavalci političnih razmer na Haitiju trdijo, da bo postopanje ameriškega generala Williamsa v doglednem času izvalo nove konflikte.

Izgredi v Nemčiji; trije mrtvi

Berlin, 21. aprila. — Včeraj je 30,000 mladih komunistov zborovalo v Leipzigu. Policija je hotelo preprečiti pohod in začelo se je streljanje in trije policaji so bili ustreljeni. Mnogo je bilo a-retiranih.

Turkinje dobe popolno volilno pravico

Carigrad, 21. apr. — Vlada je namignila, da žene v turški republiki dobe popolno volilno pravico še pred letom 1932.

NARODNA LIGA APELIRA NA HOOVERJA

Izdala je poziv na predsednika in guvernerje, naj se lotijo problema brezposelnosti

New York. — (F. P.) — Narodna liga za odpravo brezposelnosti je te dni izdala apel na predsednika Hooverja, guvernerje in na župane velikih industrijskih mest, naj prično z javnimi deli, da se tako omili brezposelnost. Liga sklicuje poseben shod, na katerega so povabljeni voditelji delavskih in drugih organizacij, na katerem se bo razpravljalo o načrtih, kako odpraviti brezposelnost. Predsednik lige je Darwin Meserole.

Liga citira v svojem apelu besede predsednika Hooverja, ki jih je izrekel kot tajnik zveznega trgovinskega departamenta in zraven pristavila, da je že čas, da se stori nekaj konkretnega. Hooverjeve besede se glase:

"Nobena nesreča ne more biti večja kot je položaj delavcev, ki so vrženi v brezposelnost v dočeli, ki ima vsega v izobilju, a odreka navadne potrebščine velikemu številu ljudstva, ki je pripravljen in voljno delati, da si zagotovi življenjski obstoj. Take razmere se morajo odpraviti, ako želimo, da sedanji moralni in ekonomski sistem ostane pri življenju."

Trgovska zbornica je v strahu pred "redekariji"

Salinas, Cal. — Tukajšnja trgovska zbornica se razburja radi aktivnosti "redekarijev", ki skušajo organizirati filipinske delavce, ki so uposleni na sudnih nasadih v tukajšnji okolici. Poslala je apel na zvezni justični departament, v katerem zahteva, naj departament pošlje svoje agente, da uvedejo preiskavo glede aktivnosti radikalnih organizatorjev, ki pozivajo filipinske delavce na upor proti farmerjem, ki uposljujejo te delavce. Nadalje pravi zbornica v svojem apelu, da so delavski agitatorji večinoma tujezemski delavci in da bi bilo dobro uvesti proti njim akcijo, da se jih deportira.

"Ekonomija" poštnega departamenta

Washington, D. C. — Te dni je prišlo na dan, da zvezna poštna uprava plačuje letno milijone dolarjev stanarine v poslopjih, ki jih ima v najemu v raznih mestih, posebno v St. Paulu, Minn. Glavni poštarski Brown v imenu ekonomije nasprotuje zahtevi poštnih uslužbencev za 44 ur dela v tednu.

156-letni Turčin gre v film

Carigrad, 21. apr. — Zaro aga, ki trdi, da je star 156 let in najstarejši človek na svetu in kateri prisega, da ni nikdar okusil opojne pijače, je prejel ponudbo od ameriške filmske družbe, da nastopi v filmu. V kratkem odpotuje v Hollywood. Zaro ima vnuka, ki je star sto let.

Ameriški izvoz pada

Washington, D. C. — Poročilo zveznega trgovskega departamenta prikazuje, da izvoz ameriških produktov v inozemstvo stalno pada v zadnjih šestih mesecih. Izvoz je skoro za sto milijonov dolarjev manjši kot je bil v istem času prejšnjega leta.

Dovolj avtov v Ameriki, da se lahko vsi vozimo

Washington, D. C. — American Motorists' Association poroča, da je danes v Združenih državah toliko avtomobilov, da se lahko vsi prebivalci hkratu vozijo — ako hočejo (in če bi jih val posedovalci!) Zdaj je na vsake 4.5 prebivalce po en avto. Povprečna kapaciteta ameriških avtomobilov je 4.6 osebe na vsak avto.

Anglija dala kredit Rusiji?

V Moskvi pravijo, da so dobili 150 milijonov kredita za dve leti

Moskva, 21. apr. — Saul Bron, novi direktor sovjetske trgovske korporacije Arcos v Londonu, je včeraj dejal v intervjuju, da je angleška laboritaka vlada zamislila v novi trgovski pogodbi s sovjeti dveletni kredit sovjeto v skupni vsoti 150 milijonov dolarjev. Bron je dejal, da je zelo zadovoljen z novim paketom, posebno pa s točko, ki daje prostorom sovjetske trgovske korporacije v Londonu diplomatsko imuniteto.

Brezposelnost v Denverju

Delodajalci pričeli s redukcijo med. Železniške družbe odslavljajo delavce

Denver, Colo. — (F. P.) — Medtem ko državna industrijska komisija nasprotuje najmanjšim delavskim zahtevam, delodajalci "znižujejo mezo" in odslavljajo delavce kar naprej. Pekovske družbe so te dni naznanile unijskim pekovskim delavcem, da jim bo s pričetkom prihodnjega meseca znižana meza za osem dolarjev na teden. Sedaj prejemajo \$32 tedenako. To so pekovski delavci pričakovali in v to svrhu so zbirali poseben sklad, ki jim bo služil v boju proti delodajalcem, ako bodo skušali uresničiti svojo grožnjo in znižati mezo.

Pred par leti so pekovski delavci izvajali stavko s pomočjo zadržane pekarnice, ki so jo ustanovili za časa stavke in katera je bila glavno orožje v boju proti delodajalcem, katere so končno prisilili, da so se podali. To taktiko bodo rabili tudi sedaj, ker so bolj pripravljeni na odpor kot so bili pred leti.

Železniške družbe so pričele odpuščati svoje delavce že v zadnjih mesecih prejšnjega leta in s tem nadaljujejo tudi sedaj. Družbe so se konsolidirale na način, da zdaj ne potrebujejo toliko delavcev, kot so jih pred združitvijo.

Montgomery Ward Co., velika razpošiljevalna trdnica, ki ima v tem mestu svoja skladišča, je pred par dnevi odslavila nadaljnjih 150 delavcev. Zastoj je viden tudi v stavbinski industriji in mnogo stavbinskih delavcev je brez dela. Navadno je bilo v spomladanskih mesecih opažati več aktivnosti v stavbinski industriji, toda letos so konstruktorska dela silno nazadovala.

Zena v domrtnem zaporu radi pijače izpuščena

Lansing, Mich. — Mrs. Etta Mae Miller, glasovita in do danes prva ter edina domrtna jetnica v Michiganu, ki je bila obsojena v ječo do smrti radi pajnta žganja na temelju zakona četverih prestopkov, je bila zdajno soto izpuščena v popolno svobodo. Pri ponovni razpravi jo je sodišče oprostilo.

Srbi ustrelili osem Albancev

London, 21. apr. — Jugoslovanska vojaška straža v Kafi je v soboto postrelila celo albansko družino, ki je štela osem glav, ko je hotela prekoračiti mejo.

LEWIS SE NAHAJA V NOVIH ZAGATAH

Obeta se mu nov sodnijski proces, ako se ne bo držal določb odloka, ki je bil izrečen proti njemu

Springfield, Ill. — (F. P.) — John L. Lewis, ki je leta 1919. izjavil, "da se mi ne moremo boriti proti zvezni vladi," ko je stal pred injunkcijo, katera je bila naperjena proti njemu kot predsedniku mednarodne rudarske unije, bo morda obtožen kršitve injunkcije, ki je bila izpolnena proti njemu na državnem sodišču v frakcijskem sporu med reorganizirano in staro rudarsko unijo. Proti Lewisu je bila te dni vložena formalna obtožba, da se ne drži določb odloka, ki je bil izrečen proti njemu na sodišču in kateri je bil pred par tedni odobren po apelatnem sodišču države Illinois. Odlok se je glasil, da mora Lewis držati roke proč od blagajne rudarske unije v Illinoisu in od drugih stvari, katere bi rad spravil pod svojo oblast.

Ker Lewis vztraja in se sklicuje, da je njegovo bivališče v Springfieldu, akoprav je njegov urad v Indianapolisu, kar mu onemogoča, da lahko kolekta prispevke za življenjske potrebščine, "ker se nahaja na delu stran od svojega doma," bo imelo sodišče lahko nalogo, da ga doseže v slučaju, ako bi se hotel izogniti obtožbi kršitve injunkcije. Odlok apelatnega sodišča, ki je bil izdan proti Lewisovemu prizivu, se glasi: "To sodišče, ki je preiskavalo dokumente, legalna vprašanja in dejstva involvirana v tej kontroverzi je prišlo do zaključka, da odlok, ki ga je podalo okrožno sodišče okraja Sangamon v tej zadevi in v katerem je odklonilo razveljavljenje začasne injunkcije, ni smoten, temveč je v popolnem soglaju s zakoni in fakti, ki so bili predloženi v tem slučaju, in ga s to izjavo potrjuje."

Tramvajna stavka v Tokiju

Tokio, 21. apr. — Tu je zastavkalo 6500 članov unije centonoželnjskih in avtobusnih nametencev, ko jim je občina znižala mezo.

Protestantski dušni pastir poroči katoličanko in zdaj je tožba
Lexington, Ky. — Rev. Julius Arnold Volasco, pastor episkopske cerkvene občine v Daytonu, Ky., se mora zagovarjati ta teden pred cerkvenim sodiščem radi tega, ker je vzel katoličanko za ženo in poroko je izvršil katoliški duhoven. Najbrž mu vzamejo pastorat.

Policija bo protektirala militariste

New York. — Militaristično in patriotično organizacije, ki se pripravljajo na demonstracijo na Union square 1. maja, nazonanjajo, da je policijski komisar Whalen obljubil policijsko protekcijo. Tisoč policajev bo varovalo demonstrante, da se jim ne zgodi nič hudega.

Dva pomorska ubita v Nikaragvi

Managua, Nikaragva, 21. apr. — Dva ameriška pomorska kapetan V. H. Dart iz Nashvilla, Tenn. in poročnik James O. Young z Toleda, O., sta bila te dni ustreljena v Jicar. Ubil ju je nikaragviski častnik iz maščevanja, ker je bil kaznovan radi pijanosti.

Šest tekstilnih delavcev aretiranih

Elizabethton, Tenn. — Šest članov tukajšnje tekstilne unije je bilo aretiranih zadnjo nedeljo na obtožbo, da so se "zarotili proti življenju in lastnini". Med aretiranimi delavci je tudi predsednik krajevne unije.

Vesti iz Jugoslavije

(Poročevski biro Prosvete v Jugoslaviji.)

Nove orgije naroče, — plačajo pa naj jih stanovanjski najemniki

Kočevje, 31. marca 1930.

Kočevska cerkvena uprava si je omislila, da bi bilo dobro, da naroče nove orgije, dogovorjeno storjeno. Naročili so nove orgije, ki bodo stale celih 300.000 dinarjev, orgije so že tu in v nedeljo bodo že bi bilo vse v redu, toda z orgijami je pa prišel tudi račun in sedaj je nastalo vprašanje, kdo bo to plačal. Cerkvena uprava je takoj izjavila, da je revna kakor 'cerkvena miš'. In kaj je prinesla rešitev tega kočevskega problema, 'nova muska, novi davki', sedaj naj pa plačajo hišni posestniki nove orgije, saj oni poslušajo njih lepo igranje, no ti se pa branijo. Pa so si izmislili novo rešitev, zakaj da bi gospodari plačali, ko lahko plačajo najemniki, ki imajo večjo prakso v plačevanju. Tako so razdelili na vsakega najemnika od 100 do 300 dinarjev prispevka. Najemniki se pa seveda še bolj krepko branijo novih orgij — toda orgije so tu in plačati bo tudi treba. Sedaj grozijo hišni posestniki, da bodo za navedene zneske povikali najemnike. Orgije bodo igrane, najemniki pa kleli, sicer nevedo, če vsi v čast in slavo božjo...

Bivši orožniški narednik Pirc — oproščen

Sarajevo, 30. marca 1930.

Pred Sarajevskim okrožnim sodiščem je bila izrečena te dni končna razsoda v procesu proti bivšemu avstrijskemu naredniku Pircu, doma iz Vrhnike. Obtožen je bil, kakor smo včasoma obširno poročali, raznih umorov, katere, da so, baje izvršili vojaiki pod njegovim poveljstvom nad Srbskimi prebivalci. Pri prvi razstavi je bil Pirc obsojen na smrt, vložil je priziv, vršilo se je med tem več razprav, ki pa so bile radi zaslišavanja novih prič vedno preložene. Sedaj je bil pa na ponovni razpravi, popolnoma oproščen vsake krivde, sodišče utemeljuje oprostilo razsodo s tem, da glavna obtežila priča ni vedna enako izpovedala, temveč na vsaki razpravi drugače. Oproščen Pirc, ki je bil medtem že par let v preiskovalnem zaporu, se je ves ganjen zahvalil sodnemu dvoru in zagovorniku. Izjavil je, da ne more nikamor ker je popolnoma brez sredstev, niti za železnico nima, da bi se odpeljal domov v Slovenijo. Nato mu je njegov zagovornik posodil potrebni znesek. Državni pravdnik pa je vložil priziv.

Novorojenčka vrgli svinjam

Strašen in gnusen zločin je bil te dni odkrit v vasi Paležnici. Pastarica Lucije Blagojevič je pasla ovce in njen bližnji sorodnik Andrija Blagojevič je kaj rad zahajal k nji. Med njima se je kmalu razvilo ljubavno razmerje, ki ni ostalo brez posledic. Dekle je zanosilo in nekega dne je porodila dečka. V strahu, da bi vsa vas ne govorila, da je imela razmerje s sorodnikom, sta hčerka in mati sklenili, da se odkrižata otroka. Vrgli sta ga svinjam, ki so ga požrle. Morda bi gnusni zločin ostal nepojasnjen, da ni domači hlapec začel govoriti po vasi, da je Lucija zadnje čase sumljivo shajšala. To so zvedeli tudi ondorni orožniki in uvedli preiskavo. Zločin je bil nato kmalu odkrit, orožniki so mater in hčer izročili sodišču.

Švicarski turisti v Zagrebu

Zagreb, 31. marca 1930.

Danes je prispeja semkaj večja družba švicarskih turistov. Nameravajo v Dalmacijo. Med njimi je večje število profesorjev, bančnikov, industrijalcev in trgovcev. Zanimajo se posebno za gospodarske razmere naše države.

Draga ljubezen

Pred sodiščem v Subotici se je te dni vršila razprava, ki je vzbudila splošno zanimanje. Zagovornik je stari Don Juan, veleposestnik iz Sente, ki je obdolžen, da je zapeljal in okužil neko 19letno deklico. Dekletova mati ga je sedaj tožila in je zahtevala pol milijona Dinarjev odškodnine. Sodišče je na podlagi mnenja zdravniških izvedencev, ki menijo, da je dekle neozdravljivo okuženo, obsodilo starega pohotnega na Dinarjev 200.000 globe, plačati bo pa moral še vse stroške procesa.

Težka nesreča

Ljubljana, 1. aprila 1930.

Danes jutraj so pripeljali v ljubljansko bolnico težko poškodovanega 84letnega posestnika Janeza Cemažarja iz Sorice. Starček je šel sredi sam domov, v temi je pa zgrešil pot in strmoglavil v približno 30m globok prepad, kjer je obležal nezavestno. Pobil se je močno na glavi ter obenem zadobil težke notranje poškodbe, ter ni upanja, da bo okrevl. Cemažar je oženjen in ima sedem otrok.

Odličen predstavnik Židov prispej v Zagreb

Zagreb, 31. marca 1930.

V Zagreb je prispej odličen predstavnik židovske svetovne organizacije dr. Herman Hugo. Dr. Herman je član akcijskega odbora svetovnih zionističnih organizacij in član administrativnega odbora Jewish Agency, svetovne organizacije zionistov in nezionistov za obnovu Palestine. V Zagrebu namerava informirati ondoto židovsko kolonijo, ki je zelo velika, o delih za obnovu Palestine.

Smrtna nesreča na železnici

Litija, 30. marca 1930.

Davi so našli ne daleč od železniške postaje Jevnica proti Lazam v jarku ob železniškem tiru vsega strašno razmesarjenega 20letnega čevljarkega pomočnika Ivana Rusa, sina železniškega čuvaja iz čuvajnice v bližnji Jevnice. Sedaj preiskuje slučaj železniška in sodna komisija, da ugotovi vzrok njegove smrti.

Slovenski pisatelj Meško v španškem prevodu

Dne 26. februarja je prinesel največji argentinski dnevnik La Prensa, ki izhaja v Buenos Airesu na prvi strani svoje umetniške priloge z velikim klišejem v kasteljskem prevodu pod naslovom Alma en Andragos, zanimivo črtico našega pisatelja Frana Kaverja Meška. Kdo je delo prevedel ni znano, ker se prevajalec ni podpisal. To je prvi primer, da je v južnomeriškem tisku izšlo kako delo naše literature. Škoda samo, da prevajalec ni v kratkem obrisu seznamil čitatelje z avtorjem članka.

V Ljubljani je utonila

Ljubljana, 1. aprila 1930.

Včeraj okoli 5. popoldne sta hčerka delavca vevške papirne tovarne Potočnika in hčerka železničarja Raka, trgli cvetlice na obrežju Ljubljane. Potočnikova je nevede zašla predaleč na obal, ki se je pod njeno težo utrgala in deklica je pala v vodo. Njena prijateljica Rakova jo je hotela potegniti iz vode pa je pri tem še sama padla v vodo. Slučajno je prišel mimo neki Palmec iz Vevč, kateremu je uspelo Rakovo rešiti, dočim je Potočnikova utonila.

S sekiro po glavi

Ljubljana, 31. marca 1930.

V bolnico so pripeljali včeraj težko poškodovanega dinarjarja Josipa Matjašiča, doma iz Luč. Bil je v družbi fantov v gostilni, pa so se nenedoma stekli. Med pretepanjem ga je neki Uršič oplazil s sekiro po glavi in mu prebil lobanjo.

Venlaške tekme za prvenstvo Jugoslavije

Novi Vrbas, 1. aprila 1930. Svoječasno je v Novem Vrbasu živela rodbina Stefana Lochsa, ki pa se je že pred pričetkom svetovne vojne preselila v Nemčijo. Pred par leti je rodbina izumrla in zapustila dedščino skoro 10 milijonov zlatih mark. Nemška vlada je svojevčasno potom svojega poslanstva v Beogradu iskala dediče te rodbine.

Borba za milijonsko dedščino

Novi Vrbas, 1. aprila 1930. Svoječasno je v Novem Vrbasu živela rodbina Stefana Lochsa, ki pa se je že pred pričetkom svetovne vojne preselila v Nemčijo. Pred par leti je rodbina izumrla in zapustila dedščino skoro 10 milijonov zlatih mark. Nemška vlada je svojevčasno potom svojega poslanstva v Beogradu iskala dediče te rodbine.

toda ker se v določenem roku ni hče ni javil, je dedščino zakonitim potom prevzela nemška država. Sedaj pa se je pojavil v Novem Vrbasu neki delavec z imenom Stefan Loch, ki trdi, da je sorodnik imenovane rodbine. Nemška država pa je njegovo zahtevo odbila, ker se je prepričano javil. Sedaj pa so odšli trije odvetniki iz Novega Vrbasa v Berlin in bodo tožili nemško vlado na povračilo velike dedščine.

Velesejem v Beogradu se bo vršil leta 1932. Tako je sklenil pripravljati odbor, kateremu načeluje znani beogradski industrijalec Milan Vapa. Preje se ne more vršiti, ker morajo pripraviti prostor, ter sezidati razstavne paviljone.

Obnavljanje proti zagrebškim teroristom bo 24. aprila. — Sodna preiskava v zadevi zagrebških teroristov, ki so hoteli, kakor smo svojami hrdlacinrdluupun smo svojevčasno poročali, izvršiti več atentatov na vlake, s katerimi so se vozile poklonstvene hrvaške deputacije v Beograd je zaključena. Državni tožitelj pri sodišču za zaščito države je že sestavil obtožnico. Predsednik državnega sodišča dr. Subotić je Jugoslovanaka razstava v Kodanju

Propagandne razstave imajo namen zainteresirati inozemstvo za našo mlado državo in pokazati svetu predvsem lepoto naših krajev, bogastvo naše folklore, noš in ročnih del. To je bil glavni namen naše razstave v Kodanju na Danskem. Razstavo, ki je nosila ime Jugoslavist Folkelkunst, so zaključili po velikem uspehu v nedeljo 30. marca. Nameščena je bila v muzeju za umetno obrt. Razstavljenega je bilo zelo veliko. V bodoče bo treba silne razstave podrobneje organizirati, da ne bo težje preveč obremenjevalo le del naše države, a druge ne. Severnjaki imajo zelo veliko smisla za stanovanjsko kulturo in tu prihajajo zelo v poštev beli izdelki — čipke in vezanine.

Škoda, da sta bili razstavljene le dve vitrine čip. Navzlic temu pa je bilo zanimanje za čipke prav veliko. Tako je n. pr. danska kraljica občudovala izdelke Državnega osrednjega izvoznega domačih obrt v Ljubljani. Dobil je v dar krasen čajni prt, ki je bil izdelan na omenjenem zavodu. Značilno je dalje, da je bilo videti v neki veliki trgovini s čipkami, razstavljene naše čipke pod imenom "prave brusselske". To je dovolj dokaza, da ne zaostajajo naši izdelki prav nič za inozemskimi in treba bo priboriti izdelkom tudi njih pravo izvrinno ime.

V tem oziru je dobro, da bode avtorski zakon zaščitil avtorsko pravico načrtov, ker bodo potem prihajala na trg res prvovrstna dela. Pri nervoznem 'plonkanju' in kopiranju se načrti pokvarijo in deformirajo v škodo dela. Glede trgovine z ročnimi deli v inozemstvu se bode moralo tudi nekaj ukreniti, da se preprečijo razne zmede, izvor slabega blaga in dr., kar neugodno vpliva na naš izvoz.

Razstava je uspela nad vse pričakovanje in utrdila naš sloves tudi med Skandinavci.

Obešenec v delavnici

Ljubljana, 2. aprila 1930.

V čevljarški delavnici na Cankarjevem obrežju so našli obešenega 60letnega čevljarkega mojstra Martina Grgo. Ker so opazili, da je živ, so ga naložili na avto rešilne postaje, ga prepeljali v bolnico. Upanje je, da okrevi, vzrok je pa preobilo zavijanje alkohola.

K naši notici o komercializaciji telefona v Jugoslaviji, o čemur smo poročali pred par dnevi, lahko kot ilustracijo razmer telefona v državni upravi dodamo, da leži na beograjski direkciji telefona čez dva tisoč prošelj, ki vse čakajo, da se jim bo ugodilo. Toda država nima kredita, stranke so pa tako brez telefona. In tako ni čudno če pravijo, da telefon ne gre...

Prijet morilec

Nedavno je bil v Nišu umorjen znani opančar Dušan Manojević. Policija je sedaj v Aleksincu prišla opančarjevega pomočnika Dragoslava Živkovića, pri katerem je našla Din 12.000 in več dragocenosti. Živković je pri zaslišanju zločin priznal, dejal je pa, da je imel več pomagačev.

Zopet nov tajinstven umor ali samomor v bližini Ljubljane

Ljubljana, 2. aprila 1930. Včeraj ponoči je policijski stražnik Stare našel na železniški progi kakih 200 m nižje podvoza Martinove ceste v Zeleni Jami pri Ljubljani strašno razmesarjeno človeško truplo. Umorjenec je bil silno spačen in manjkali so mu celo udje, ki so bili raztreseni vzdolž železniške proge. Dalo bi se sklepati, da se je dogodila kakšna nesreča, toda mladenič ni imel pri sebi nikakih dokumentov in samo 10 dinarjev gotovine, kar zbuja sum, da tu ni bila navadna nesreča ali smrt pod vlakom.

Policija je danes izdala poročilo kjer pravi, da je dognala identiteto ponesrečenca, ki da se piše Franjo Bašković, star 24 let rodom iz Koprivnice, stalno bivajoč v Zagrebu, kjer da je imel v Havličkovi ulici krojaško delavnico. Vzroke smrti pa še ni pojasnila tukajšna policija. Mnogo se govori o stvari, katero spravljaljo v gvezo zadnjega umora pod Rožnikom, ki tudi ni pojasnjen in kjer je bil tudi neki Zagrebčan irtven... Čudno je, da Zagrebčani izbirajo baš Ljubljano za svoje umore, ali samoumore.

Huda nesreča mlade kuharice

Ljubljana, 2. aprila 1930.

V splošno bolnico so pripeljali 18letno delavko Slavko Nagličovo, zaposleno v tovarni baterij Zmaj. Imenovana je zvečer v svojem stanovanju kuhala kavo v veliki posodi, po nesreči pa se ji je posoda prevrnila in se je vrela kava razlila na mlado kuharico. Nesrečnica je oparjena po vsej desni strani.

A. Kristan (Ljubljana):

O ZADRUGAH

"Samopomoč v solidarnosti, skupnosti" je na kratko označen pomet zadruga. Vsek se najprej opre na — se in svojo moč, ko spozna svojo vrednost, more v tovarstvu drugih napraviti čudeže. Ko je znanih 17 kraljev v Ročdelju v Angliji prišlo do zavesti, da ni drugje pomoči nego v njih samih, združili so se in osnovali prvo konzumno zadrugo na svetu, ki je, vzbudila veliko konzumno zadrugo — gibanje, ki je doslej v razvojem in vzgojem pogledu brez primere v zgodovini.

Reiffisen (1818—1888) in Schulze-Delitsch (1808—1883) sta v zadrugništvu videla veliko pomoč po samopomoči hrepenečih ljudi, zlasti na kmetiji in v mali obrti. Na kmetih se je poljedelec moral zatekati k kapitalu — kakim tje je vsled tega, bil od njih odvisen, ne samo kot dolžnik, ampak tudi drugače (politično, družabno itd.). Enako se je godilo samostojnemu rokodelcu in obrtniku po trgih in mestih. Združitev odvisnih denarjev, malih prihrankov v samopomoč verujočih malih ljudi v svrhu pomoči skupnosti, odnosno posameznim članom te zajednice v njih gospodarsko povzdigo — etc., kreditne zadruge ali šteditelne zadruge! Reiffisen je smatral, da so take zadruge najboljše, če imajo mal delokrog (kmečko obdino), da so vsi za drugarji poznaje med seboj in da jamčijo neomejeno po geslu: vsi za enega eden za vse. Zato naj bodo deleži prav majhni, kar je glavno je zaveza, jamstvo. Reiffisenovke so v tem smislu ustanovljene. Schulze-Delitsch pa je bil mnenja, naj bo delokrog delavnih zadrug večji — cel okoliš, v kolikor tahtira skupaj. Zaveza pa naj bo omejena, deleži pa čim večji.

Obe vrsti zadrug sta se izkazali kot dobri pomočnici in denarno zadrugarstvo obeh tipov se je silno razširilo po svetu. Produktivne zadruge so izrazito protikapitalističnega izvora. Karl Marx, prva internacionala kot taka, Ferdinand Lassalle, in prvi socialistični sploh so verovali le v produktivne zadruge. Res so dosegle nekatere, zlasti delavske pekarske velike uspehe. Res pa je, da so se v velikem odstotku produktivne zadruge odtužile temeljni ideji in postale le po imenu zadruge. To je prišlo prirodnim putem, ker so vsako tako zadrugo odvladali mali kapitalisti vlad svoje kapitalne premoči nad drugimi.

Delavske pekarske so skoro edina izjema v tem pogledu, pa še to ne povzdo. Kmetijske produktivne zadruge so raznih vrst. Najvažnejše so mlekarne in si-

varne. Velikega pomena so vinarne zadruge.

Kmetijsko pospeševalne zadruge so: strojne (v svrhu skupnega nakupa za kmetijski obrat potrebnih strojev) pašniške živinorejske, konjerejske itd. Po navadi imajo vse omejeno zavezo. Za delavsko ljudstvo je glavna zadruga: konzumna, ki je dejansko temelj zadrugnega udejstvovanja. Z njo je konzument — zadrugar stalno v zvezi, gospodinje — zadrugarice posejajo dnevno svojo zadrugo prodajalno, cene in kvaliteta robe v duhanu so v dnevni diskurzi.

Član kreditne zadruge ne prihaja mnogo v stik z zadrugo, član konzumne pa vsaki dan. Važne za delavce so še stavbine zadruge, ki so po širokem svetu mnogo pripomogle k rešitvi stanovanjskega vprašanja. Največji problem zadrugarstva pa je v kulturni stopnji človeka. Brez ljudi vzgojenih saj v glavnem etičnem principu je ljubezen do bližnjega, je dobro zadrugarstvo nemogoče.

O NASTANKU ZDRAVILNIH MINERALNIH VRELCEV

(Nadaljevanje s 2. strani.)

Izmed plinastih sestavin, ki jih vodijo razni vreli s seboj, naš najbolj zanimajo ogljikova kislina, žveplovodik in radioaktivna emanacija. Tudi ti plini imajo svojo odvisnost od geoloških formacij.

Ogljikova kislina je glede svojega pravega izvora prav tako lahko juvenilna kakor vadozna. V splošnem pa lahko trdimo, da so skoro vse slatine s svojo ogromno množino ogljikove kisline vulkanskega porekla. Lahko pa se tvori ogljikova kislina tudi iz zraka ali pa iz kemičnega pretvarjanja zgornjih zemeljskih plasti. Tako vadozno ogljikovo kislino najdemo čisto v vodi, ki prihaja iz glinastega ali slovatega laporja, ki vsebuje železne tvarine. Pronicajoča voda prinaša s seboj zračni kisik, ki oksidira sulfide do proste žveplene kisline, katere ogljiko iz lapornih karbonatov ogljikovo kislino. Kakor hitro pa je enkrat končana ta oksidacija ni to zaradi dolgotrajnega izpiranja dotičnih plasti po tekoči, pronicujoči vodi, preneha seveda tudi ogljikova kislina. Zato bi taki vreli z ogljikovo kislino morali v doglednem času prenehati kot slatinske vode in bi ostali trajni le oni, kojih ogljikova kislina je juvenilnega izvora.

Glede žveplenege vodika je potrebno vedeti, da je sigurno vulkanskega izvora, ako ga vsebuje voda v velikih množinah. Prav tako je z radioaktivno emanacijo. Navadno jo najdemo v večjih množinah le v onih vrelih, ki prihajajo iz velike globine, akoravno nam prepereli granit in porfir čisto daje tudi radioaktivno emanacijo.

Izseljevanje v Holandijo

Zadnje čase se prav pridno izseljujejo v Holandijo. Posebno naši rudarji iz Trboveljskih revirjev. Sedaj se jih je zopet približno sedem za izseljenje na Holandijo, hotelo se jih je pa še več prijaviti toda radi neznanja jezika in zdravniškega pregleda so jih odklonili. To je žalosten pojav za naše rudnike, toda ker se slabo zaslužijo in celo več dnevo praznuje, ne najdejo mnogi drugega izhoda. Tako kmalu ne bo kraja na zemlji, kjer ne bi bilo slovenskih izseljencev.

Vodja ameriških komunistov Robert Minor v spremstvu svojih tovarišev, ki živijo v sanjah o revoluciji.

Frank Lukanelec:

ZA NAŠE FARMARJE

Plemena za splošno uporabo

Te vrste plemena so od nekaterih sledeča in najvažnejša: Plymouth Rocks, Wyandottes, Rhode Island Reds in Orpingtons. Izmed teh so različna po barvah, izmed katerih največ redijo bele. Ta plemena so nekako v sredi med težkimi mesnimi plemeni in lahki jajačarimi, na primer med Brahma — težke — in Leghornom, lahke.

Ta plemena so veliko bolj mirnega značaja kakor lahka jajačar plemena, zato jih je veliko lažje rediti v ograjah. Hitreje se razvijajo v rasti nego mesni živali, ne pa tako hitro kakor lahke, istotako so tudi dobri iskalec živeža na paš. Srednja plemena se hitro odebelijo in dosežejo visoke tržne cene v veliko krajšem času nego težka mesna plemena. Pri lahkih plemenih se navadno, kadar se debelijo, nakupci mast v trebušni votlini, kar pa ponajveč ne ugaja kupcu in tudi ne uživalcu. Pri srednji perutnini deluje njihova hrana na tvorbo mesa.

Perotnina, katere je na paš, pa dobiva mast v trebušni votlini. Kokoši za splošno uporabo ali srednje vrste so dobre kokolje, rade obsejajo v gnezdu in so zelo dobre matere za piščeta. Vse take kokoši neso jajca rujavih lupin. Omenjena plemena so važnega pomena za one perotinarje, kateri gojijo le manjša skupna za svojo uporabo in nočejo investirati mnogo denarja za razne naprave kot umetne gojilnice (brooders) in umetne valilnice ter razne druge naprave.

Umetno gojenje piščancev je zelo težka in draga stvar, posebno ako nima rejec znanje;

isto tako je z umetnim valilnikom, ker mora tudi imeti precej znanja.

Jajačarice ali jajačna plemena
V to vrsto plemen se prištevajo vsi Leghorni vseh barv, Minorcas, Whitefaced Black Spanish, Blue Andahisians, Anconas, Champsines, Australorps itd. Vsa ta plemena, razen Minorcas in Australorps, so manjša nego plemena za splošno uporabo. Zato niso tako zaželjene, mesne živali in tudi ne zaželjene tržne živali kakor težka ali pa srednja plemena.

Petelina jajačarinih plemen se navadno prodajajo, kadar dosežejo težo dveh funtov za pečenje. Omenjena plemena so v splošnem zelo nervozne in boječe živali, zato je potrebno, da se pri delu zelo lepo in mirno z njimi postopa, da se prepreči razburjenost. Zelo težko jih je tudi držati v ograji, ker preokalejo še celo 6 čevljev visoko ograjo. Povsem pa dorastejo in se razvijajo veliko hitreje nego one od srednjih ali pa težkih plemen. Radi tega se lahko valijo najmanj mesec dni pozneje nego druge. Kokoši jajačarice so najboljše iskalec živeža. Njihova aktivnost je izlet na paš. Ako imajo prost izlet, grede zelo daleč za živežem in pokrijejo zelo veliko površino in a tem zmanjšajo stroške perotinarju. Tudi se ne preodebelijo. Vse jajačarice niso klasificirane med koklje in matere za vzgojo piščancev. Torej je perotinar navezan, ako hoče gojiti taka plemena, ednole na umetno valjenje in umetno gojenje piščancev, ali pa mora imeti zato pripravljen koklje drugih plemen. (Dalje prihodnj.)

Trojni gangeški umor na velikonočno nedeljo

Chicago. — Na velikonočno nedeljo jutraj, komaj blok od cerkve, kjer so tisti čas peli "alelujo", je en sam gangež ustrelil tri druge gangeže v salunu Blue Hour, 2900 S. Wells st. Kot je že čakaška navada, je morilec izginil v avtu in policija zaman ugiblje, kdo je bil in kako in zakaj. Policija pravi, da je bila ubita trojica v zvezi s Caponijem.

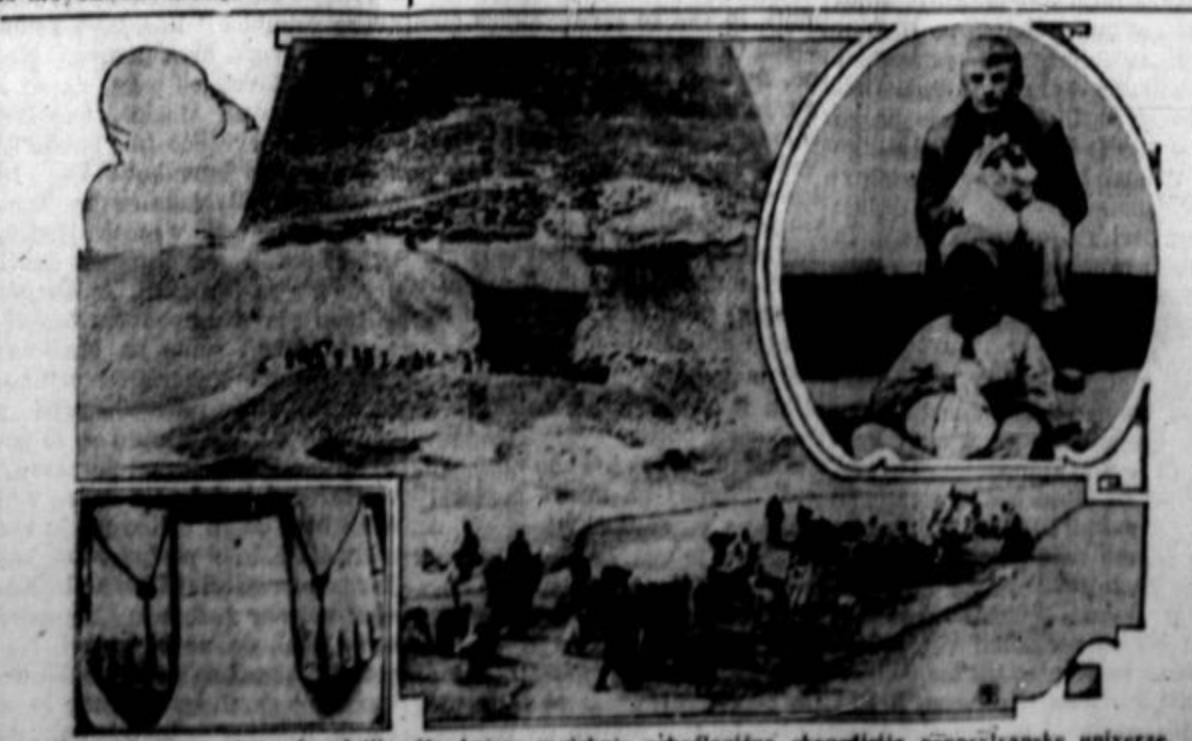
Izplačitev pokojnine v Milwaukee

Milwaukee, Wis. — Šestnajstim osebam, ki so vložile proš-

njo za podporo iz državnega pokojninskega sklada, so bile prošili teden izplačane vsote od \$10 do \$25 za en mesec. Minimalna vsota \$10 je bila izplačana nekemu 85 letnemu starežu, katerega delno podpirajo njegovi otroci.

Delavske federacije proti Morowu

Trenton, N. J. — Uradniki državne delavske federacije so podali izjavo, da ne bodo podpisali Dwight W. Morowa, ki je član Morganove finančne tvrdke, pri njegovih ambicijah, da postane zvezni senator.

Ostanki stare egiptovske civilizacije, katero raziskuje arheološka ekspedicijska prussijanske univerze. V ozadju je piramida, dalje skupina delavcev, ki odkopavajo tisoletno staro cesto. V okvirju je vodja ekspedicijske Allen Rowe in na desno dve stopali, ki so jih odkopali s leseno krsto v piramidi.

Hanns Heine Ewers:

Poslednja volja Stanislave d'Asp

(Iz knjige "Die Besessenen") — Poslovenil To-ar.

Tedaj je našel nekaj, kar se mu je zdelo uporabljivo, osobito, ker mora grofica spoznati, da je bilo nekaj na tem resničnega. In potem naj tudi drugo velja. Zato je izpregovoril z občutkom in s fino dostojnostjo najprvo nekaj fraz, da se je dolgo boril in da mu skoraj poči srce. Toda navajen je pač velikega življenja in zagotovo ve, da ne more ničesar več popraviti. Z njegovim premoženjem izhaja komaj sam in niti zdaleka ne bi zadostovalo za grofičine zahteve. Oba sta tako navajena razkošja in komforta in sleherni reči, ki bi se ji mogla odpovedati — in v nekem bi se tako in tako morala ločiti, in ravno zaradi tega gre sedaj, da ne bo slovo še bolešnejše.

Kakor vedno je mislil v tistem trenutku na to kar je rekel; prepričan je bil, da je grofica vsaki zlog vzela za resno. Molčala je; tedaj je položil roko okoli nje. Nekoliko je povsili zgornje ustnice, samo še par besed — ne jokati — usoda — nasvidenje — vzdihljaji in solze — tako in potem bi bilo dobro.

Toda grofica se mu je izvila. Visoko se je zvrnila in ga je pogledala naravnost v obraz; potem je rekla mirno: "Vincenc nama bo dal to, kar potrebujemo." Ničesar ni mogel izpregovoriti. Obstal je nem, strmel je vanjo in v grgral polovične besede: "Ka — ? — Ti si ja blaz — ?" Toda ona ga ni več ališala, stopala je počasi proti gradu. In tako gotova si je bila svoje reči, tako zelo je verovala v vsemogočeno grofovo ljubezen, ki ji bo tudi to žrtev, največjo, prinesla — tako trdna je bila v svojem neomajnem zaupanju, da se je obrnila na stopnicah in mu smehljaje zaklicala: "Le počakaj name!"

Tako kraljevska je bila njena poslednja gesta, da se je zdelala Janu Olieslagersu ta žena skoro zopet druzestna. Hodil je gor in dol v mesečini, gledal je grad, če vidi pač katero okno razsvetljeno. Toda videl ni nobeno. Šel je čisto blizu, da ališ kakršnikoli govorico, krik, histerično ihtenje. Toda ališal ni nič. Niti trenutke ni mislil iti notri, imel je instinktivno odbojnost od vsega, kar je bilo neprijetno. Pretehtaval je le, kako bi ukrenil, da se znebi te ženske, če bi bil grof res toliko nor, da mu jo podari z denarjem vred. Kako bi se je iznebil, ne da bi bil grob in surov. Parkrat se je zamejtal, komičnost vse stvari mu je vendar le postala jasna. Ali močan ni bil dovolj, da bi jo užival. Potem se je dolgočasil; ko je pretehtal vse od vseh strani, pa vendar ni našel rešitve — je izgubljal bolj in bolj zanimanje. In končno, potem ko je ure in ure taval po samotnem parku, mu je bilo, kakor da se vse to njega prav nič ne tiče. Kakor da se je to zgodilo že pred neskončno dolgim časom, ali kakršnikoli drugim pa ne njemu. Samo zdehal je, potem je šel v grad, po dolgih hodnikih in stopnicah v svojo sobo. Sleknil se je, zažvižgal je poulčnice in se je vlegel v posteljo.

Zgodaj ga je zbudil služabnik, rekel je, da je avto pripravljen in mu pomagal pri pospravljanju. Jan Olieslagers ga ni vprašal po gospodi, pač pa se je vvedel, da bi napisal grofu pismo. Tri pisma drugo za drugim — toda zopet je vsako raztrgal. In ko je voz drdral po parku, ven v jutranjo meglo, je zavzdihnil odrešujoči "hvala bogu!"

Potoval je v Indijo. Sedaj ni pisal nobena karte. — Toda po poldrugem letu je prejel pismo, ki je romalo mesece za njim. Ovitek je nosil njegov pariški naslov napisan od grofa, pismo pa je naznanjalo tiskano naznanilo grofičine smrti. Jan Olieslagers je takoj odgovoril, napisal je lepo, pametno pismo, s katerim

rim je bil zelo zadovoljen. Ničesar si ni odpuščal in vendar je bil odkrit in brez zadržke, bilo je pismo, ki je moralo napraviti več vtis, za katerega je bilo namenjeno. In občutil je nekako zadostje, ko ga je vrgel v poštini predal, tako, kakor da bi napravil veliko delo. Toda odgovora ni prejel nikakega; šele eno leto pozneje, ko je bil že mesece v Parizu, je prejel drugo grofovo pismo.

Bilo je kratko, toda odkrito, skoraj prišerno, kakor v prejšnjih časih. Grof ga je prosil pri njunem prijateljstvu, naj pride takoj ko mogoče k njemu v Ronval. Tiče se poslednje grofičine volje.

Jan Olieslagers je obstrmel, zakaj kaj prijetnega to potovanje gotovo ne bo vsebovalo. Niti nobene sledi radovednosti za izhod te družinske drame ni občutil, ki je zdavnaj že šla mimo njega. Bila je res samo ostanek prijateljstva iz mladih let, če se je končno vendar odločil za to.

Grof ga ni pričakoval na kolodvoru. Ali služabnik, ki ga je peljal v grad, ga je prosil, naj pride takoj v biblioteko, kjer ga grof pričakuje.

Jan Olieslagers se je zavedel, da mu to bivanje na gradu ne bo pripravilo nikakega veselja. Tako ni šel takoj k grofu, podal se je z občutkom, da doživi vse neprijetno še vedno prekmalu, v svoje sobe, ki mu jih je pokazal komornik, kopal se je prav počasi, se preoblekel, in si je pustil, ker je postal lačen, prirediti jedi v svojo sobo. Bilo je že zelo pozno zvečer, ko se je odločil poiskati svojega prijatelja.

Našel ga je sedečega pred kaminom. Nobene knjige, nobenega časopisa ni bilo v bližini, in vendar je moral že ure in ure sedeti tu; vse polno cigaretnih ostankov je ležalo pred njim v pepelniku.

"Ah, tu si končno," ga je tiho nagovoril, "že dolgo čakam nate. Hočeš piti?"

Ta pozdrav je bil Vlamcu pravi simpatičen in trčil je s prijateljem. Tri, štiri kozarce težkega burgundca — in našel je zopet svojo staro sigurnost. Puhel je cigaretni dim v ogenj, in se je prav prijetnega počutil v širokem klubnem naslonjaču. In donelo je skoraj blagovžno, ko je dejal:

"No pripoveduj!"

Ali takoj je obžaloval ta svoj naglas, postal je skoraj sočuten, ko je zaslišal skoraj boječ besede: "Oprostite — — — toda, ali mi nočeš pripovedovati rajše ti preje." Tedaj je bil Jan Olieslagers na tem, da je postal sentimental, da se opraviči — mea culpa.

Grof ga je obvaroval tega. Predno je mogel drugi izjcljati le en zlog, je zopet prišel: "Ne, ne! Oprostite mi, ne mislim te mučiti. Stanislava mi je tako vse povedala."

Nekoliko nesigurno je ponovil Vlamc:

"Vse ti je povedala?"

"Ja, seveda, ko je prišla od tebe iz parka. Končno — bi si to lahko sam sebi povedal. Bilo bi ja čudež, če je ne bi ti ljubil."

Prijatelj se je premaknil na svojem stolu.

"Le molči. In da je morala ljubiti tebe, je bilo ravnotako naravno. Krivda je bila torej moja; takrat te ne bi smel sem povabiti. Tako sem oba onesrečil. — In še sebe povrh. — Oprostite mi."

Vlamcu je bilo zelo neprijetno. Ravno dogorelo cigareto je vrgel v ogenj in si je prižgal novo.

"Stanislava je dejala, da sta se ljubila. Prosila me je, da vama dam sredstva, ki jih ti nisi imel. Ali ni s tem storila nekaj velikega?"

(Dalje prihodnjik.)

Vjačeslav Šiškov:

Na razstavi v Moskvi

Kasjan je korakal skozi Moskvo zaziban v sladke sanje. Sprejaj je igrala godba in vihrala rdeča zastava, množica je viharila pozdravljala. Glej jo, Moskvo pravoslavno, ah, ah! Koliko časti izkazujejo dandanašnji kmečkemu stanu... Potem so jih tlačili v električno železnico: žviga-žvaga — kako to gre! Dolgo so se vozili, na zadnje pa so jim le rekli: Izstopite! Peljali so jih v lepo hišo, prav sposobno je izgledala. Vodnik je dejal: "Tovariši! To je kmečki dom, in tu boste prenočili. Le noter v dvigalo — ne bojte se! Oni, ki so mlajši, lahko gredo peš po stopnicah navzgor." Kasjan sicer ni bil tako star, a zakaj bi šel peš? Na-s, treba je vse v redu ogledati. Porinili so ga v neki kurnik, in je nenadno zletel navzgor. Kasjan se je od kraja prestrašil in celo zavpil: "Stoj! Ustavite no! Nismo zato prišli, da nas imate za norce!" A vse se je — hvala Bogu — srečno končalo. Red pa so res imeli v tej hiši. Preden so se utegnili kmečki delegati umiti pa si počesati brade, so jih poklicali na večerjo. Prav dobro je vse bilo pripravljeno, po gospodsko: vsak je dobil svoj krožnik, vilice, nož. Tako snavno

je vse bilo, da se je človek naravnost nerodno počutil. Glej ga no, tudi kašo z maslom so pripravili. Imenitno! Še pičajo, kmečki kvas, so prinesli. Pa tako dober, kakor ga nikoli ne skuha žena doma. Potem se je zopet prikazal vodnik: "Tovariši! Izvolite v spalnico! Prosim!" Tudi v spalnici je Kasjan na široko odprl oči. Nikoli še ni videl toliko postelj, in vse so žarele kakor srebrne. Odeje so bile nove in pisane. In ta čistota, ah, ah! Kasjanu je bilo neprijetno postalo v želodcu. Hotel je pljunuti, a ni vedel kam: tla so se naravnost lesketala. "To pa je že od sile!" — je pomislil, "kakor na ledu je tu treba hoditi!" Gledal je in gledal ter na tihem pljunil sosedu v blago: "Saj itak ima samo nesnago notri!" je mislil.

Kmetje so se pričeli slačiti. Kasjan je vrgel kožuh na tla in se je vlegel poleg svoje postelje. "Kasjan, kaj ti je?" so mu zaklicali. "Zakaj pa imaš posteljo?" "Nisem vajen," je odgovoril, — prenoval je vse, še umazal bom. Naposled pa se je vendar osokolil. Sleknil je hlače, si jih vtaknil pod vzglavje; dvanašt červoncev je bilo zašito notri — pa se je vlegel. "No," si je zamrmral v brado, "po mestih pa res imajo lepo življenje! Po dve rjuhi so mi na vsako posteljo, a pri nas, na kmetih — da bi jih vrag! Še

za plenice otročičkom nimamo patna." Sladko je zaspal in mislil: "Hudo zdaj spoštujejo kmetovalce, in najboljše je to, da vse imamo zastoj."

Zgodaj so se napili čaja, in jih je električna zopet potegnila križem vse matuške Moskve. Zelo dolgo so se vozili in naposled prispeli naravnost na razstavo: "Desetletnica Sovjetske Zveze republik." Razstava sama je bila seveda brez pomena. No, kaj ima človek od tega, da so a peskom posuli stezice, nasejali travico pa cvetlice in postavili bogve koliko kurnikov? Vse to ni vredno polikavega oreha. Znan je, da ne vedo v mestu ljudje, kaj bi počeli od samega časa: predobro se jim godi. A Kasjan je imel glavo na pravem toporišču in mislil samo na Moskvo: treba je bilo izkoristiti priliko, če se mu je že posrečilo priti v prestolico... Vsi skupaj so se potikali kmečki delegati po razstavi. Sprejaj je šel neki dedec v očalih in z dolgo palico pa je vse tolmučil. Kdo bi poslušal vse, kar je razkaval! Saj itak ne bi Kasjan ničesar razumel: naposled se je zbal, da ne bi znal. Ne poznani stroji so sukali težka železna koleca, dvigali soparo in se kadili. Kladi pa so tako brnela, da je bilo strah. Kaj, če bi komu slučajno nogo odtrgalo? Kasjan je korakal najzadnji in ni ma-

ral poslušati: rajši se je venomer oziral nazaj, da ne bi izgubil izhoda. Hudo se je naveličal dolgačnega potikanja. Stopil je naposled k vodniku in ga naprosil: "Tovariš glavari! Pokaži mi meni, kje imate dva funta težko uš? Pravili so pri nas na kmetih, da so jo tudi pripeljali na razstavo..." Vsi so se zasmeli, a glavari se sploh ni zmenili za Kasjanove besede. "Sedaj, tovariši," je rekel, "pokaži vam bom, kako učinkuje umetno gnajlo na letino. Potem bomo ogledali plemensko živino in kure. Tu se prične poljedelska razstava."

"Poljedelska?" je vprašal Kasjan. "Naj se gre soliti! Itak sem se naveličal kmetovanja! Denarja mi rajši dajte, da si kaj kupim!" Počasi je zaostal, stopil stran in naposled izgubil svojo družbo. Zavohal je pečenico in se spomnil, da je lačen. Zagledal je črnkaste človeka z dolgimi brki in tatarski noši: čepel je na tleh in obračal janca na ražnju. Okoli je stalo več gospodov in hlastalo pečenico. "Bog pomagaj, rojak!" je prijazno rekel Kasjan. Na razstavo so me poklicale oblasti. Saj veš, da smo zdaj kmetje hudo v zateh. Održi mi no, prijatelj, bolj izdaten kos, prav masten naj bo!"

"Koliko hočeš? Imaš denar?"

"Kaj? Denar?" se je začudil Kasjan. "Glej ga nevernika! Kako se ti upaš od mene zahtevati denar? Jaz sem kmečki delegat? Nikar mi ne kaži svoj nož, sicer se boš v ječi pokoril za svojo nesramnost. Mar ne veš, da imamo zdaj kmečko in delavsko vlado?"

Tovariš! Kaj pa razgrajate tu? Spodobno se morate obnašati!"

"Kdo pa si ti, da boš učil kmečke delegate? Vlada me je povabila na razstavo!" Kasjan se je ozrl in sapa se mu je ustavila: "O, moj Bog! Stražnik je prišel."

"Kje je vaša skupina?"

"Tako," je odgovoril Kasjan in pokazal svojo izkaznico. "Tu je moja skupina."

"Pri kateri skupini ste bili, vas vprašam? Imate vstopnico?" Zaman se je Kasjan upiral in trdil, da je pozhbil vstopnico doma. Stražnik ga je peljal proč. Ogorčen je moral zapustiti razstavo. Dolgo je iskal po mestu Kmečki dom in hudo jezen sunil s komolcem neko gospo, ki je peljala psička na aprehod. "Buržuji nesramni! Še kučka vlačijo po cesti!"

Potem se je vsedel v prazen voz električne železnice in privlekel svojo izkaznico: "Ali si videl? No, potegni!" Pa tudi tu se niso zmenili za njegovo čast. Naposled se je vstavil pred krmo, pomislil in stopil noter. Dolgo je razgrajal, nagajal, pretil in krčmarju molil svojo izkaznico. Ta mu je naposled vrgel suho žemljo in prinesel bled čaj. Kasjan je ponosno srebrel kroj, žvekal kruh in se oziral: "Le pogledjte, kako ima kmečki delegat vse zastoj!"

A kmalu je zagledal razcapanega kmeta: hodil je in beračil, češ, da je pogorel. Kasjan je pohlepno sešteval, koliko so mu dali ljudje za vboja ime. No, to se je že bolj izplačalo!

Drugi dan je šel Kasjan prav nerad na razstavo. In kmalu jo je pobrisal. "Ura zamujena se ne vrne nobena! Treba je izkoristiti priliko, dokler sem v Moskvi." Začel je po gostlinah, trgovinah in bogatih stanovanjih beračiti ter žalostno pripovedoval, kako je ostal brez krova. Na ta način je vsaj zaslužil. Naj le gledajo bedaki razstavo, če jih še ni pamet srečala!

Ko so se spravljali delegati domov, je bil Kasjan bogataš. Kupil je pet funtov sladkorja, tobak, dielo, žeblice, koso: komaj je vse privlekel na kolodvor. "Glej ga, prebisanca!" so se čudili njegovi tovariši. "Saj je prišel kakor berač v Moskvo, še v posteljo se je bal vleči. No, kaj boš zdaj doma povedal? Saj nisi videl razstave! Kaj pa si razumel, če si se brez vodnika okoli potikal? Bedaki! Potepuhi!"

A Kasjan si je mislil svoje. Doma se je zbral v njegovo bajto vsa vasa, da posluša o moskovskih čudežih. Kasjan se je svetil kakor polna luna. Dvanašt červoncev je prinesel nedotaknjenih nazaj in imel poleg tega še velik kup denarja v nedrhi: še ni ga utegnili prešteti. Kasjanova žena je srečno vzdihovala in se venomer prekrizovala. "Razstavo je res vredno ogledati!" je pripovedoval Kasjan. "Ribo kita imajo tam v ribniku: sedi in z repom miga. Potem sem

še videl kravo. Tako tenke nožice ima kakor koza in kosmata je kakor ovca. Roge pa so ji z mahovino porastli. Ne vem, če bo kaj prida ta zverina..."

Kmetje so na široko odpirali oči, Kasjan pa je nadaljeval: "A najbolj mi je bilo všeč, da smo zdaj, kmetje, tako v čistih. Le pogledjte, kaj sem vse dobil: sladkor, žeblice, dielo, tobak, vsake stvari. Čim sem se prikazal na razstavi, takoj so mi nabasali polna žepa. Vsi so videli, da pride kmečki delegat na vladno povabilo. To reč — in Kasjan je iz bisage privlekel novo rjuho — pa sem dobil v Kmečki gostilni, kjer smo prenočili. To pa je žlica: za spomin so mi jo dali. 'Le vzemi, Kasjan!' so mi rekli, 'kmetje zdaj vse dobijo zastoj!' Hotel sem si vtakniti v žep še brušen kozareček, a nisem utegnil; prehitro so ga pospravili natakarji, da bi jih strela!"

Junak d'Annunzijskega romana pred sodiščem

Te dni zanima rimsko javnost sojenje nekemu požigalcu in morilcu, ne toliko radi osebe same, temveč zato, ker je znani pesnik in "junak" Gabriele d'Annunzio v neki zvezi s tem procesom.

Pred štiriindvajsetimi leti je ljubil pastir Antonio de Silvestro iz trga Fondi mlado kmečko deklico z imenom Driada. Toda deklica ga je odklonila. Ali iz maščevanja ali samo iz jeze, to bo šele pokazala sedanj razprava, par dni kasneje je Antonio de Silvestro zažgal hišo mladenke, Driada, njena mati in še dve sestrji so našli smrt v ognju.

Požigalec je takrat ušel in nihče ni vedel kje da je in kaj da je ž njim. Odsel je v druge kraje, živel pod tujim imenom, celo oženil se je in ima tri aine, ki so vsi že v dobrih službah. Toda zgodil se je slučaj in sedaj po štiriindvajsetih letih so ga odkrili, zaprli, ter postavili pred sodišče. Njegova že precej ugledna rodbina je postala čez noč morilčeva rodbina.

Do tu bi bila vsa stvar še precej vsakdanja, toda takrat pred štiriindvajsetimi leti je takrat še dovolj mladi italijanski pisatelj in pesnik, ter "narodni junak" po vojni, Gabriele d'Annunzio uporabil ta motiv za svoj roman. In iz Antona de Silvestra je postal "gozdni človek", ki zažge hišo svoje "gozdne deklice" in ko hiša gori, pa zapoje svojo veliko ljubavno pesem. Skratka d'Annunzijski roman je postal priljubljeno štivo hladnih ljudi. Celo v nekem svojem poznejšem delu citira d'Annunzio:

"Hotela bi, da sem ljubljena kakor Driada..."

Toda sedanj proces dokazuje, da v bistvu vsa stvarnost Antonijskega zločina drugače izgleda. Na vprašanje sodnika, da li je resnica, da je pel ko je gorela hiša.

"Ne, saj nisem neumen!" odgovarja Antonio de Silvestro.

"Ali je res, da ste držali vrata, ko je hiša gorela in je Driada poskušala uiti," ga vpraša sodnik, držeč se d'Annunzijske knjige.

"Ne, to ni res, Driada se je zadržala najbrže zato, ker se je prepozno zbudila," odvrne prostodušno kmet.

In tako vprašanje za vprašanjem. Nikjer se ne sklada s fantazijo italijanskega poeta. Skoro četrstoletna je preteklo od dejanja, za katero se mora sedaj zagovarjati, še leto dni in stvar bi zastarela. Toda ironija usode je hotela drugače.

A Gabriele d'Annunzio? On živi svoje razkošno čudaško življenje v eni najlepših vil Garskega jezera; kakor v pravljici izgleda njegovo prebivališče. Četa njegovih "arditov" s pohoda na Reko mu služi, a s torpednim čolnom se vozi po jezeru, medtem ko njegov junak Antonio de Silvestro sedi na zatožni klopi. In javnost se z zanimanjem vprašuje dali bo vsemogočni pesnik prošil za pomilostenje svojega junaka. In ako bo pomilostjen? Dali bo potem pesnik svojega junaka povabil v park svoje divne vile, da ž njim skupaj v meniški kuti, katero Gabriele d'Annunzio tako rad obleče, objokuje svoje divje življenje in njega grehe...

Malo jih je, ki poznajo Gabriela d'Annunzia, da bi verovali v to...

V šoli

Učitelj razlaga v šoli: V starih časih so bili v teh krajih nezumni gozdovi, v katerih je bilo polno divjih medvedov. Ko pa se je tudi začela razširjati civilizacija, je bilo medvedov vedno manj, tako, da so danes že popolnoma izginili — torej Francek, kaj misliš ti, kaj je civilizacija?

"Ci-vi-lizacija je — ci-vi-li-zacija je bolezen, na kateri so poricali vsi medvedi v naših krajih."

Velika žalost

Gospodarju je poginil pes, v veliki žalosti se obrne k svoji ženi, ter ji ves nesrečen potoži: "No, sedaj imam samo še tebe..."

KOLENDARČKI

Na rokah imamo še nekaj Kalendarčkov S.N.P.J. in stanje po 25c komad. Kdor želi imeti enega ali več, naj hitro pošlje naročila zanj. Imamo le še kakih 50 komadov, torej hitite. Naročila je poslati upravnistvu Prosvete, 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Agitirajte za "Prosveto!"

PISMO TREH JUGOSLOVANOV

GOSP. PETAR REŠKOVAC, Javni Bilježnik, Parobrodarska i Osiguravajuća Agencija,

1526 Page Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Štovani gospodine:—

Pošto smo kroz vašu poslovnicu putovali u staru domovinu na posjet i sretno se povratili u Ameriku, i jer smo u svem imali ugodno putovanje i poslugu, bez išta spominjemo u potankosti o sjajnoj i dobroj podvorb, ne možemo propustiti ovu priliku da Vam se ne bi zahvalili na vašoj lijepoj i točnoj poslugi.

Kako Vam je poznato, putovali smo Cunard Linijom na orijentu "AQUITANIA", a deveti dan bili smo već u Zagrebu.

Hrana na parobrodu, a da ne spominjemo dobru čašicu, bilo je to sve izvrstno i obilno. Nije nam u onim kratkim i ugodnim časovima faljelo ni naše milozvučne pjesme.

Kad smo došli u Oherbourg, bili smo veoma dostojno dočekani po Cunardovoj Upravi, a tako isto kada smo prispjeli u Pariz. Najprije su nas zaveli u svoj hotel i dobro pogostili, a nakon gozde, postavili nas na automobili i prevažali po cijelom mjestu, ma da nije nitko ništa trebao platiti za taj cijeli luksus.

Ne možemo promašiti spomenuti ni to, da ste nam Vi dobro izdohili i pribavili sve putne isprave, a u New Yorku smo bili lijepo dočekani po našem zastupniku od hotela gdje smo prenoćili, a odavde posvama spremjeni, spraćeni na parobrod, da nismo nigdje imali nikakvih neprilika na putovanju.

Mi Vam se zato ovim najljepše zahvaljujemo na vašem lijepom i uspješnom radu, te najtoplije preporučujemo vašu poslovnicu svakom našem zemljaku koji želio koga svoga dopremiti u Ameriku, ili koji želi putovati u stari kraj na posjet, ili kako mu drago bilo.

Uvjereni smo da će svatko, tko bude putovao kroz vašu agenciju, ili se bude služio vašom poslovnicom i poštenim radom, bilo glede Javno-Bilježničkog ili parobrodarskog posla, biti nadavse zadovoljan, kao što smo bili mi i svi ostali koji su s nama kroz vašu agenciju putovali.

Da ste nam zdravo, te ostajemo vaši zahvalni, štovanjem,

Marko Čučić, Paval Buranović, Tomo Marković, Hrvatski trgovci u Pittsburghu, Penna. —(Adv.)

Ali ste naročeni na dnevnik "Prosveto"? Podpirajte svoj list!

Tiskarna S.N.P.J.

SPREJENA VSA

V TISKARSKO OBRT SPADAJUĆA DELA

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnike, knjige, kalendarje, letake itd. v slovenskem, hrvatskem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S.N.P.J. DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne. Cene zmerno, unijsko delo prve vrste.

Pišite po informacije na naslov:

S.N.P.J. PRINTERY

2657-59 So. Lawndale Avenue

CHICAGO, ILL.

TAM SE DOBE NA ŽELJO TUDI VSA USTMENA POJASNILA